

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 13C/313/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112234472
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Svediaková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2014:5112234472.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Beátou Svediakovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova ul. č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, práv. zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd **z a m i e t a**.

Žalobu **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 27.09.2012 domáhal proti odporcovi náhrady majetkovej škody vo výške 125,- Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 330,- Eur, ktorá mu mala vzniknúť ako následok nesprávneho úradného postupu exekučného súdu Okresného súdu Žilina nevydaním rozhodnutia - poverenia na vykonanie exekúcie, v zákonom stanovenej lehote.

Návrh odôvodnil najmä tým, že exekučný súd vo veci EX 12487/2008 proti dlžníkovi H. D., nar. XX.XX.XXXX rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vydaním poverenia až dňa 21.04.2009, teda rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby. (omeškanie viac ako 6 mesiacov).

Tento postup exekučného súdu hodnotí navrhovateľ ako nesprávny úradný postup v dôsledku ktorého vznikla navrhovateľovi jednak majetková škoda vo výške 125,- Eur predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom.

V dôsledku nesprávneho úradného postupu v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov si navrhovateľ uplatňuje aj náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom stanovenom čase stav predpokladaný zákonom, za stratu dôvery, a to vo výške 3300,- Eur, ktorú sumu vypočítal spôsobom špecifikovaným v žalobe.

Navrhovateľ teda v súdnej veci tvrdil, že nesprávny úradný postup spočíva v tom, že exekučný súd nevydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote čím zároveň porušil jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Odporca vo svojom vyjadrení zo dňa 04.09.2013 žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť, nárok navrhovateľa považoval za právne neopodstatnený z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok. Vo všeobecnosti namietal, že ide o predčasne uplatnený nárok, keď žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola doručovaná 23.04.2012 a už dňa 27.09.2012 boli podané žaloby na súd; navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal a preto žiaden z uplatnených nárokov navrhovateľa uspokojený nebol. K uplatnenému nároku na náhradu škody vo všeobecnosti uviedol, že k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúceho v údajnom porušení povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ doposiaľ dôkazy pre posúdenie tejto otázky nepredložil. Poukázal na ustanovenie exekučného poriadku § 44 ods. 2 s účinnosťou pred a po 01.06.2011 v spojení s ustanovením § 41 ods. 2 písm. d), z ktorých ustanovení jednoznačne vyplýva skutočnosť, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule, čo znamená, že akýkoľvek nárok navrhovateľa vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 01.06.2011 nemá žiadnu oporu v zákone; ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná po 01.06.2011 nárok navrhovateľa je v tejto časti neopodstatnený. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prieťahy v konaní (judikatúra Ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 16/02, I.ÚS 63/00) a zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Za nesprávny úradný postup však nemožno považovať samotné rozhodnutie, ktorým exekučný súd návrh na vydanie poverenia zamietol a skúmal materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalé povahy rozhodcovskej doložky; uvedené rozhodnutia za nezákonné možno považovať len vtedy, ak nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý toto už právoplatné rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení alebo zruší v príslušnom konaní o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu a táto podmienka nie je v prípadoch zamietnutia žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie namietaných navrhovateľov splnená. Odporca zároveň v súvislosti s uplatnenou náhradou škody navrhovateľom „nesprávnym úradným postupom“ vo všeobecnosti vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.04.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku). Pokiaľ ide o samotnej uplatnenej náhrady materiálnej škody vo výške istiny s príslušenstvom vymáhanej od povinného, navrhovateľ v konaní na preukázanie vzniku škody má produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke a pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy ani táto zo strany navrhovateľa nie je preukázaná.

V priebehu konania na výzvu súdu navrhovateľovi na preloženie písomného podania (návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody) navrhovateľ uviedol, že nedisponuje rovnopisom, originál návrhu založil odporca do svojho príslušného spisu a odporca potvrdil vo svojom vyjadrení doručenia žiadosti v rozmedzí od 23.04.2012 do 25.09.2012 a predložil súdu dňa 12.06.2013 zoznam žiadostí, v ktorých si žiadateľ odvodzuje nárok na náhradu škody od pochybenia Okresného súdu Žilina. Navrhovateľ si za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. (do 31.12.2012) uplatnil nárok na predbežné prerokovanie podľa § 4 ods. 1 písm. a) kedy oprávneným za štát konať je Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní.

Súd na deň 13.05.2014 nariadil vo veci pojednávanie.

Na nariadené pojednávanie sa účastníci konania nedostavili, doručenie predvolania mali riadne vykázané.

Odporca ospravedlnil svoju neúčasť a súhlasil, aby súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Navrhovateľ e-mailovým podaním doručeným súdu dňa 20.12.2013 žiadal zrušenie nariadeného pojednávania a zároveň podal návrh na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného

súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd. Tento dôvod súd nepovažoval za dôvod pre, ktorý by bolo nevyhnutné pojednávanie odročiť.

Súd teda v prvom rade skúmal dôvodnosť návrhu navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd.

Navrhovateľ návrh na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd odôvodnil najmä tým, že navrhovateľovi bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia Okresného súdu Žilina nie sú z prejednávania veci vylúčení, avšak navrhovateľ s týmto rozhodnutím nesúhlasí, tvrdí, že sú objektívne dané dôvody na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Žilina. Rozhodnutie krajského súdu hodnotí navrhovateľ ako nesprávne, zakladajúce zásah do jeho základných práv, konkrétne základného práva zaručeného čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky, t.j. práva na súdnu ochranu a osobitne práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky) a práva na prerokovanie veci nestranným súdom, tiež základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, t.j. práva na nestranný súd zriadený zákonom. Z uvedeného dôvodu podal navrhovateľ sťažnosť na Ústavný súd SR. Ďalej navrhovateľ návrh na prerušenie konania odôvodnil tým, že doposiaľ nebolo ústavne konformným spôsobom vyriešené ustanovenie zákonného sudcu a pridelenie vecí na prejednanie a rozhodnutie nestrannému súdu a keď nedôjde k ústavne konformnému prerokovaniu objektívnej námietky vznesenej navrhovateľom skôr, ako vo veci otvorí súd pojednávanie, dopustí sa odmietnutia spravodlivosti v zmysle čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky. Navrhovateľ návrh na prerušenie konania odôvodnil aj tým, že medzi záruky nezávislosti súdu, ktorá je účelom zabezpečenia najmä jeho nestrannosti, patria aj záruky psychologické povahy, t.j. hľadisko, ako sa súd javí v očiach strán, tzv. "zдание nezávislosti", založené na javovej stránke veci s tým, že súd musí byť nielen fakticky nezávislý, ale musí sa ako taký aj javiť v očiach strán. Konanie navrhovateľ navrhol prerušiť podľa ust. § 109 ods.1 písm. b/ O.s.p., vety prvej, a tiež podľa § 109 ods.2, písm. c/ O.s.p. .

Podľa § 109 ods. 1 písm. b), vety prvej, Občianskeho súdneho poriadku, súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Po preskúmaní predmetného návrhu súd zistil nasledovné skutočnosti:

Nie je pravda, ako to tvrdí navrhovateľ, že navrhovateľovi bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia Okresného súdu Žilina nie sú z prejednávania veci vylúčení. Navrhovateľovi bolo totiž doručené Uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 9NcC/231/2013 - 20 zo dňa 07.03. 2013, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 17.07.2013, ktorým uznesením nerozhodol krajský súd o tom, že sudcovia Okresného súdu Žilina nie sú z prejednávania veci vylúčení, ale Krajský súd v Žiline rozhodol o tom, že sudca Okresného súdu Žilina JUDr. Peter Hrnčiar je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn.: 13C/313/2012, osostatní sudcovia vylúčení nie sú, pričom krajský súd rozhodoval o vylúčení zákonnej sudkyne JUDr. Beáty Svediakovej na základe jej oznámenia podľa § 15 ods.1 O.s.p. o tom, že sú tu skutočnosti, pre ktoré je vylúčený, zároveň v zmysle ust. § 15 ods.2 O.s.p. zákonná sudkyňa pripojila k svojmu oznámeniu aj vyjadrenia všetkých sudcov Okresného súdu Žilina a následne v súlade s ust. § 16 ods.1 O.s.p. bola vec predložená na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline ako súdu nadriadenému, ktorý označeným uznesením rozhodol.

K právnemu posúdeniu návrhu na prerušenie konania :

Súd dospel k záveru, že nie je daný dôvod na prerušenie konania ani podľa ust. § 109 ods.1, písm. b / O.s.p., nakoľko otázka zákonného sudcu je vyriešená rozhodnutím krajského súdu, ktoré je rozhodnutím

konečným, a teda rozhodnutie súdu vo veci samej nezávisí od žiadnej otázky, ktorú by súd nebol v tomto konaní oprávnený riešiť.

Podľa záveru súdu nie je dôvod na prerušenie konania ani podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. Toto ustanovenie umožňuje súdu konanie prerušiť. Nejde o ustanovenie, ktoré by súdu ukladalo povinnosť konanie prerušiť. Prerušenie konania z tohto dôvodu nie je obligatórne, súd preto konanie neprerušil z identického dôvodu teda z dôvodu, že otázka zákonného sudcu je vyriešená zákonným spôsobom. Citované uznesenie je rozhodnutím konečným, pričom vo všeobecnosti platí, že krajský súd nerozhoduje o tom, že či je sudca okresného súdu vylúčený ani ako súd prvého, ani ako súd druhého stupňa, je teda rozhodnutím vneseným mimo rámca inštančného postupu, a proti takémuto rozhodnutiu nie sú potom zákonom prípustné žiadne opravné prostriedky.

Zároveň súd dospel k záveru, že prerušenie konania by bolo v zjavnom rozpore s účelom samotného návrhu na začatie konania.

Preto zo všetkých uvedených dôvodov návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd zamietol a vec prejednal.

Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov s prihliadnutím na obsah spisu a doteraz vykonané dôkazy a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam :

Súd mal zistené, že žiadosť navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola odporcovi doručená, zároveň odporcom nevybavená v zákonnej lehote, pričom aj keď nie je zrejmé, kedy presne bola žiadosť doručená odporcovi, súd má za to, že vzhľadom na označenia obdobia doručovania žiadostí (posledné doručenie dňa 25.09.2012) a vzhľadom na dátum rozhodovania na súd, zákonom stanovená lehota na vybavenie žiadosti nepochybne uplynula, a to bez ohľadu na to, či bola poskytnutá súčinnosť navrhovateľa alebo nie, a bez ohľadu na skúmanie, či bola potrebná a nevyhnutná súčinnosť požadovaná odporcom.

Je totiž nepochybné, že nárok na náhradu škody alebo jeho časť nebol uspokojený do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, pričom navrhovateľ sa domáhal na súde tohto nároku z totožného titulu a v nižšom rozsahu než u odporcu. Teda podmienka pre súdne konanie bola splnená.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn.: 24Er/51/2009 má súd za preukázané, že exekučnému súdu bola doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 12.01.2009.

Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Bratislava zo dňa 26.08.2008 sp. zn. SR 07746/08, právoplatný dňa 06.10.2009 a vykonateľný dňa 09.10.2009.

Exekučný súd vydal poverenie súdneho exekútora dňa 21.04.2009.

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (v znení zákona č. 508/2010 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013), zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a), d) a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., (s účinnosťou do 31.12.2012) právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., (s účinnosťou do 31.12.2012) ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012), právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Súd v konaní postupoval podľa § 132 O.s.p., podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Súd základ nároku navrhovateľa na náhradu škody posudzoval podľa § 1 písm. a) (zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci) a § 3 ods. 1 písm. a) a d) zákona č. 514/2003 Z. z. s účinnosťou do 31.12.2012.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím podľa zák. č. 514/2003 Z. z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (§ 3 ods. 2).

Navrhovateľ sa v konaní domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu v spojení s porušením práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasne (kumulatívne) splnenie troch základných predpokladov:

- 1/ nesprávny úradný postup,
- 2/ vznik škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy,
- 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Všeobecne a v súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnu normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Nesprávny úradný postup je vymedzený v ustanovení § 9 ods. 1 veta druhá a podľa konkrétnych okolností bolo potrebné v danej veci správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup smeruje.

Podľa § 41 ods. 2, písm. d / Exekučného poriadku, účinného od 01.02.2002 do 31.05.2010 možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených,

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.02.2002 do 31.05.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Súd viazaný dispozičnou zásadou, konkrétne viazaný návrhom § 153 ods. 2 O.s.p. ale aj viazaný skutkom t.j. žalobnými tvrdeniami (§ 79 ods. 1 O.s.p.), inými tvrdeniami (§ 101 ods. 1 O.s.p.) o právne významných skutočnostiach, z ktorých navrhovateľ vyvodzuje uplatnený nárok, po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nie je právne dôvodné navrhovateľovi priznať uplatňované peňažné plnenie na tvrdenom skutkovom základe.

Je nepochybné, že k vydaniu poverenia došlo po zákonom stanovenej lehote.

Súd však poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 2Cdom 129/97 zo dňa 29.06.1999, podľa ktorého nesprávny úradný postup nezakladajú vady konania - napríklad zhromažďovanie podkladov pre rozhodnutie, hodnotenie zistených skutočností, právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie; rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo 24/04 - nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu, alebo účelu postupu štátneho orgánu, či už súvisí alebo nesúvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, ak tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí; uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.08.2009 - rozhodovacia činnosť, ktorá je podstatou súdnictva, nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup). Je teda zrejmé, že posúdenie veci a vydanie rozhodnutia nemožno považovať za nesprávny úradný postup. Za splnenia podmienok podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/03 Z.z. (ak bolo právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom) posúdenie veci a vydanie rozhodnutia možno považovať len za vydanie nezákonného rozhodnutia. Preto rozhodnutia exekučných súdov, ktorými boli skúmané žiadosti o vydanie poverenia a skúmanie materiálnej správnosti rozhodcovského rozsudku, nekalej povahy rozhodcovskej doložky, nemožno považovať za nesprávny úradný postup súdu.

Nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy a automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (článok 48 ods. 2 Ústavy SR). Sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Musí ísť o významné prieťahy v konaní, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, neefektívny postup (I.ÚS 16/02, I.ÚS 63/00). Ak neexistuje príčinná súvislosť medzi postupom súdu a porušením základného práva alebo slobody, treba považovať takú sťažnosť za zjavne neopodstatnenú. Samotná dĺžka konania sama o sebe ešte nemusí bez ďalšieho znamenať závažné porušenie práv sťažovateľa (I.ÚS 476/2012, IV.ÚS 92/04, III.ÚS 168/05, II.ÚS 93/03).

Nesprávny úradný postup má značný význam i pri vzniku škody účastníkovi konania v príčinnej súvislosti s prieťahmi v konaní. Úprava zodpovednosti za konanie orgánov verejnej moci za prieťahy v konaní ako dôsledkov nesprávneho úradného postupu umožňuje riešiť spory už na vnútroštátnej úrovni a nie pred Ústavným súdom SR alebo Európskym súdom pre ľudské práva. Vnútroštátny prostriedok nápravy musí byť podľa judikatúry EŠLP teoreticky a prakticky efektívnym prostriedkom, musí byť dostupný, musí byť v stave zabezpečiť nápravu vo veci sťažovateľa a poskytnúť mu dostatočnú nádej na úspech (Akdivaris and others v. Turecko, rozsudok zo 16. septembra 1996).

Rýchlosť a účinnosť súdneho konania je objektívne podmienená charakterom, ako aj právnou a faktickou zložitou prejednávanej veci, ďalej správaním účastníkov súdneho konania a napokon aj činnosťou, resp. súčinnosťou štátnych a iných orgánov, ktoré sa zúčastňujú na súdnom konaní. Prvoradou povinnosťou súdu a sudcu je však organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil ten stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa osoba obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Podľa článku 48 ods. 2 prvá veta Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

V danom prípade je nesporné, že išlo o exekučnú vec, v ktorej súd mal rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia a v prípade udelenia poverenia bol súd povinný vydať ho do 15 dní od doručenia žiadosti, pričom súd poverenie v tejto lehote nevydal. Sú však skúmal, či nie je rozpor so zákonom, keďže išlo o rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskej veci. Oprávnenosť takého skúmania exekučného súdu vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C 40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira. Je nepochybné, že žiadosť o poverenie bola na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozhodnutia vydaného na základe spotrebiteľského vzťahu.

Vzhľadom na problematiku spotrebiteľských vzťahov a na rozsiahlu právnú úpravu týkajúcu sa ochrany spotrebiteľa, bolo povinnosťou súdu aj v rámci exekučného konania skúmať toto rozhodcovské rozhodnutie s poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C 40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira, podľa ktorého smernicu 93/13 treba vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného

rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave, aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, ak je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú doložku, prináleží tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný. (bod 59). S poukazom na uvedené súd posúdil väčšiu zložitosť a náročnosť po právnej stránke a nevyhnutnosť skúmania rozhodcovského rozhodnutia. Súd zároveň zdôrazňuje, že v zmysle ustanovení smernice rady 93/13/EHS (čl.3 ods.1 písm.t), každá zložka súdneho procesu je povinná skúmať a preverovať, aby nemorálne podmienky spotrebiteľa nezaväzovali v záujme vyššej kvality života. Pre rozhodnutie súdu o žiadosti o udelenie poverenia nie je postačujúca len žiadosť, ale aj ďalšie podklady, ktoré však príslušným súdnym exekútorom nie sú zasielané súdu. Súd nie je administratívny orgán, ktorý automaticky udeľuje poverenia na žiadosť exekútora. Ide o súdne rozhodnutie, ktoré musí vychádzať z objektívneho zistenia a posúdenia. Vzhľadom na to, že pre také rozhodnutie súd nemal k dispozícii všetky potrebné podklady a vzhľadom aj na závažnosť a obtiažnosť veci (spotrebiteľskej) pri dodržiavaní zvýšenej ochrany spotrebiteľov, nie je možné dodržanie zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty pre udelenie poverenia. Hoci je táto lehota daná zákonom, vzhľadom na všetky skutočnosti s poukazom na zvýšenú ochranu spotrebiteľa, prípadné jej nedodržanie nie je závažné, resp. nie je tak závažné, ako by závažné bolo porušenie ochrany spotrebiteľa. Závažnejšie by tak bolo porušenie povinnosti chrániť spotrebiteľov. Súd teda posúdil, že nevydanie poverenia po zákonom stanovenej lehote, bolo síce porušením zákona, ale z objektívnych dôvodov prihliadajúc na zvýšenú ochranu spotrebiteľa. Teda súd skonštatoval porušenie práva, ale vzhľadom na všetky uvádzané skutočnosti, ako je dĺžka porušenia, vykonávanie úkonov súdu počas tej doby na zabezpečovanie podkladov pre rozhodnutie s poukazom na zvýšenú ochranu spotrebiteľov, súd má za to, že konštatovanie takého porušenia je dostatočným zadosťučinením.

Taktiež je potrebné uviesť, že navrhovateľ vystupuje ako podnikateľský subjekt, uzatvára obdobné zmluvy s množstvom dlžníkov - spotrebiteľov. Z činnosti súdu je známe množstvo úverov, ktoré navrhovateľ ako nebankový subjekt poskytuje, výška zmluvných úrokov, pokút. Príjmy navrhovateľa z týchto úverov v porovnaní s občasným neúspechom v rámci bežného podnikateľského rizika nemôžu mať veľký ekonomický dopad na navrhovateľa a jeho ďalšiu existenciu. Navrhovateľ tak využil zákon, v dôsledku čoho podal množstvo žalôb, pričom súdy na také množstvo nemajú ani materiálne, ani personálne vybavenie. Súd nezistil, že by v danej exekučnej veci navrhovateľ využil nejaké právne prostriedky do vydania udelenia poverenia a teda že chcel zvrátiť ten stav, v ktorom pociťoval podľa jeho uvedenia neistotu, frustráciu. Toto je tiež jeden z aspektov, na ktorý sa musí brať ohľad.

Zároveň súd zdôrazňuje, že navrhovateľ ani ničím hodnoverným nepreukázal majetkovú škodu, ani nemajetkovú ujmu. Tvrdená škoda nemá bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s rozhodnutím exekučného súdu, tvrdenými priesťahmi. Navrhovateľ nepreukázal, že bez vydania rozhodnutia exekučného súdu, bez tvrdených priesťahov exekučného súdu, by nebolo došlo k vzniku tvrdenej škody. Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej aj z dôvodu, že v exekučnom konaní došlo k zbytočným priesťahom.

Súd tak skúmal, či v konaní došlo k priesťahom, ktoré sa v zmysle ust. § 9 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. považujú za osobitný dôvod nesprávneho úradného postupu.

Súd posudzoval otázku či došlo v exekučnom konaní k priesťahom najmä vo vzťahu k časovej primeranosti vydaného rozhodnutia. Žiadosť o udelenie poverenia bola doručená exekučnému súdu dňa 26.11.2010 a súd rozhodol dňa 06.05.2011, vzhľadom na zložitosť veci problematiku spotrebiteľských vzťahov a na rozsiahlu právnu úpravu týkajúcu sa ochrany spotrebiteľa, súd konštatuje, že k priesťahom v exekučnej veci nedošlo a rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia bolo vydané v primeranej lehote.

Zároveň súd zdôrazňuje, že navrhovateľ okrem základu nároku, ani ničím hodnoverným nepreukázal vznik, výšku majetkovej škody, ani nemajetkovej ujmy. Nepreukázal ani, že tvrdená škoda a nemajetková ujma má bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s tvrdeným nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zbytočných priesťahoch.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ nepreukázal splnenie ani jednej podmienky, preto návrh v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu, je potrebné poznamenať, že súd skúma premlčanie len u existujúceho nároku a v danom prípade nárok navrhovateľa na náhradu škody nebol preukázaný, preto sa súd vznesenou námietkou premlčania nezaoberal z dôvodu nadbytočnosti.

O náhrade trov konania súd rozhodol na základe ust. §142 ods.1 O.s.p, v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Odporca ako úspešný účastník si právo na náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu trovy nevyplyvajú, preto súd odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).